

Strategie školy při předcházení školní neúspěšnosti

Úvod

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z Vyhlášky č. 27/2016 Sb. a Vyhlášky č. 72/2005 Sb. Školní neúspěšnost je obrazem i důsledkem individuálních rozdílů, které nacházíme nejenom v osobnosti žáků, ale i v oblasti jejich výkonnosti ve škole a v jejich rodinné výchově.

Každý případ špatného prospěchu má svou individuální souhrnu příčin a podmínek, vlastní vývoj a dynamiku. Je tedy nutné ke každému žákovi přistupovat individuálně a spolupracovat vzájemně se všemi pedagogickými pracovníky školy. Školní poradenské služby zajišťuje výchovný poradce, školní psycholog a metodik prevence.

Úspěšnost ve škole je podmíněna mnoha faktory. Předpokladem jsou dostatečně rozvinuté intelektové schopnosti. Jsou jisté faktory, kdy tyto schopnosti jsou něčím blokovány. Tím vzniká školní neúspěch.

Škola vždy úzce spolupracuje s rodiči. Po celou dobu výuky je dostupné v IS Bakaláři průběžné hodnocení žáků. Bližší informace o chování a prospěchu mohou zákonní zástupci obdržet během čtvrtletních třídních schůzek (hovorových hodin).

Nejčastější příčiny školní neúspěšnosti:

- specifické poruchy učení a chování
- zdravotní stav, dlouhodobá nemoc a absence
- přechod na jinou školu
- přestup do jiné třídy
- problémy ve vztazích v rodině
- ohrožení sociálně patologickými jevy
- sociálně znevýhodněné rodinné prostředí
- neznalost jazyka jako nástroje výuky

Možné projevy školní neúspěšnosti:

- snížený zájem o výuku, nízká motivace, pasivita, snížená sebedůvěra, nedostatek pracovních návyků, záporný vztah ke škole
- bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky, školní fobie
- záškoláctví, útky ze školy nebo z domova

Postupy při řešení školní neúspěšnosti

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Prvotní diagnostiku problémů provádí třídní učitel na základě zhoršujícího se prospěchu. O tomto neprodleně informuje zákonné zástupce a vedení školy. Se žáky ohroženými školním neúspěchem seznamuje třídní učitel také pedagogický sbor na pravidelných pedagogických radách. V případě nutnosti sjedná schůzku se zákonným zástupcem (popř. i výchovným poradcem) a na základě domluvy navrhne účinné řešení. Tím může být sestavení plánu pedagogické podpory nebo zařazení do doučování. PLPP je založen na individuálním postoji k žákovi a jeho aktuálním vzdělávacím potřebám. Všichni pedagogové jsou s PLPP seznámeni a respektují žákovy individuální vzdělávací potřeby. Poskytují podporu spočívající ve využití doporučených metod výuky, úpravě obsahu vzdělávání, organizaci výuky, forem hodnocení, jejichž kritéria zohledňují charakter obtíží žáka. Umožňují žákovi využívat dostupné učební a kompenzační pomůcky.

V případě přetrvávajících obtíží je zákonným zástupcům nabídnuta a doporučena návštěva odborného pracoviště – např. PPP, SPC apod. V případě potřeby jsou žákovi poskytnuta potřebná podpůrná opatření (individualizace – IVP, pedagogická intervence, pomoc asistenta pedagoga,

zohlednění obtíží, speciální pedagogická péče, případně úprava metod a forem výuky apod.). Pedagogičtí pracovníci jsou neodkladně informováni výchovným poradcem a seznámeni s nastavenými podpurnými opatřeními doporučenými školským poradenským zařízením.

Žáci se sociálním znevýhodněním

U žáků, jejichž školní neúspěch pramení z nedostatečně motivujícího rodinného prostředí je nejdůležitější úzká a intenzivní spolupráce s rodinou, vytvoření podmínek pro domácí přípravu i ve škole, zajištění přístupu k internetu ve škole (zapůjčení digitálních učebních pomůcek), zapůjčení učebních materiálů, práce s klimatem třídy a začleňování těchto žáků do třídního kolektivu. Tato podpora je poskytována i ze strany školního psychologa.

Žáci s vysokou absencí

Předpokladem řešení je prvotní zjištění důvodů vysoké absence (zdravotní problémy, hospitalizace, nezám, záškoláctví, ...).

Nutné je rovněž rozlišit absenci ze závažných zdravotních důvodů a krátkodobé časté absence např. z rodinných a osobních důvodů, aby se zamezilo záškoláctví.

V případě zdravotních důvodů je žákům nabídnuta podpora při zvládnutí zameškané látky – plán doplnění, osvojení učiva a přezkoušení, konzultace s žákem a rodiči, kde se domluví harmonogram a další možnosti podpory žáka, využití on-line učeben jednotlivých předmětů.

Žáci z odlišného kulturního prostředí (cizinci)

Žákům cizincům pomáháme s adaptací do každodenní školní praxe. Aplikujeme český jazyk zároveň s mateřským jazykem tak, aby žák dostal všechny nutné informace srozumitelně a pochopitelnou formou. Žákům je v rámci běžné výuky poskytována podpora výuky českého jazyka pedagogem komunikujícím v mateřském jazyce žáků. Žáci mohou během výuky využívat digitální učební prostředky.

Forma a metody podpory

- snažíme se problém zachytit co nejdříve a odhalit příčiny neúspěšnosti
- úzce spolupracujeme s PPP, SPC a rodiči
- pomáháme rodičům zajistit nejrůznější odborná vyšetření
- uplatňujeme individuální přístup k žákům, respektujeme jejich individuální tempo a posilujeme motivaci žáků
- nabízíme žákům individuální konzultace po vyučování nebo před vyučováním, možnost konzultací
- žáci mají možnost navštěvovat doučování
- pro zjišťování úrovně vědomostí a dovedností žáků volíme takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a posilují pozitivní motivaci
- v hodnocení se zaměřujeme na pozitivní výkony žáka, a tím podporujeme jeho pozitivní motivaci k učení
- zadáváme pravidelné úkoly vycházející z učebních obsahů předmětů ŠVP – zadání práce pro domácí přípravu učiva
- užíváme podpurných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu
- používání podpurných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, digitální učební pomůcky – dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- jednostranně nezdůrazňujeme nedostatky a chyby žáka

Projednáno pedagogickou radou dne 25. 1. 2021

Mgr. A. Laudátová, Mgr. R. Bochníčková